

באת מערכות

אגרות קוראים

הכוח העברי העליון וההתהוותו נקוק להבהרת המשלות
לליבון הצעות, להקשת פרכים.
"באת מערכות" נלעפה enes מקום להבטת ההרואי
והיפוליו של קהל הקוראים ואנשי-האגן. אע"פ באתו זו
יכלה הקורא הע"ר, הח"רף לבארות הכוח האמיתי אשימותו,
להגייה על אולטימט אתהלכיס, לערער על הנחות מקובלות
ולחיות יוצר להצעות מחבלות ואתקנות.

להאדרת הכוח-הלוחם היבשתי

לטפל בו כאילו היה חבר בעלי מקצוע.
עלינו להבין שבאומה משכלת, יש לבסס את
האימון והציות על בסיס של הבנה, הבנה אשר
תנבע מן העובדה הפשוטה ששלום המדינה ובט-
חונה הגם ענינים הנוגעים לכל ושום לכל נפש.
ואנו, יותר מכל עם אחר, איננו יכולים להרשות
לעצמנו לשחק בבטחוננו הלאומי, כי הגורמים
הסובבים אותנו אינם טומנים ידם בצלחת.

חשוב הוא, איפוא, להסביר לקהל את מבנה
צבא היבשה, את מטרות המלחמה שלו, ארגונו
לקרב וכיו"ב, לפחות באותה מידה שבה הדבר
נעשה לגבי חיל האוויר, הפצצה האטומית וכו'.

יש להבטיח את האלמנט הלוחם
ולהעלות את קרנו הן בעיני עצמו והן בעיני הקהל
הרחב. כדוגמת ה"מרנינס" באמריקה והגוארדיה—
ברוסיה ובבריטניה. חטיבות בעלות משמעת צבאית
בריא, גאוה נועזה ונערצה — רוח יחידתם
מדבקת. ליחידות אלה לא יחסר כוח אדם מעולם.
האהדה שהקהל רוחש להן ורוח היחידה המדבק
שכוח זה נושא עמו, מלהיב את בני-הנוער להתגייס
אליהן.

אכן נכון הדבר שרוב זמנו עסוק הצבא בתפ-
קידים בלתי לחמים. אולם האם מספיקה עובדה
זו כדי להשכיח את מטרות-קיומו העיקרית — קיום
כוח החלטי ומכריע בכל פעולות היבשה נגד כוח
יבשתי אויב? וכדאי לזכור כי גם חיל נחיתה,

מקובלת מחשבה האומרת ששכלול מכשירי
הלחימה וכלי הנשק יביא לידי צימצום הגייסות
הלוחמים בכלל וחיל-הרגלים בפרט. לרבים נדמה
שחיל האוויר יענה על רוב הדרישות או שמיכון
יחידות יאפשר את צמצומו של חיל-הרגלים.
זאת ועוד זאת: הכל טוענים שהם רוצים
בצבא בעל איכות רמה — צבא אשר יוכל להלחם
בשעת הצורך.

חייב להיות ברור שאין כלי נשק או רכב אשר
יוכל למלא את מקום האדם המשמש "מוח" להם,
וחבל שהלך-דעות כנ"ל קונה לו שביתה בחוגים
הרחבים.

אין גיס או זרוע של צבא אשר יהיה מסוגל
להמיר את חיל-הרגלים ויהיה מבנהו אשר יהיה.
זמן רב נדרש כדי לאמן, לארגן לציד צבא,
ואם אחרי תקופת הקרבות לא ננצל את הרגיעה,
לא נדאג לתקציב מספיק לצבא ולא נכוון אליו
את מיטב כוח האדם של הישוב, נמצא במצב
של ספק-גסיסה ספק-חיים. השחרורים המהירים
בחיל היבשה עלולים לפגוע פגיעה קשה ויביאו
לידי מצב לא בריא בצבא הלוחם, כי בשעת הצורך
עלול הוא להמצא במצב של פירוק ולא יוכל
לקדם את הסער העלול להתחולל.

כוח האדם אשר ישאר בצבא אינו חייב להיות
דוקא זה הרוצה בדבר. יש להשאיר את אותו
כוח אדם הרצוי לצבא-הקבע ויש

למשל, הוא חילי-יבשה ואינו שונה ממנו.

כל יתר התפקידים הם משניים לתפקיד זה — אשר דוקא הוא מוזנח משום-מה. האיש הלוחם אשר השתייך לאלמנט הלוחם של חיל-היבשה הוא בעל מקצוע וכמוהו כאיש חיל-האוויר או חיל-הים; גם אימונו וחינוכו מוכרחים להיות מקיפים וכוללים. אימון גדוד חיל-רגלים מצריך לפחות חצי שנה של אימונים-ממש מבלי להביא בחשבון הפרעות מחמת מוגי-האוויר או מצב הבטחון, וכדי לאמן יחידת טנקים או משוריינים יש צורך ב-15 חודש לפחות. מספרים אלה מאלפים מאוד.

כלום אין זה רצוי יותר — לשם השגת יעילות הצבא ועל ידי זה הסכון בכוח אדם, חימוש וציוד, להקים מבין כוחות היבשה חיל לוחם מפורש, מורכב מחיל-רגלים, ארטילריה, חיל-שריון ושי-רותים אפסנאיים ומנהלתיים? הרי במקרה זה יחוש עצמו הלוחם כעלית הצבא. הוא יהווה את חלקו העיקרי של הצבא ויתגאה בתואר "חיל". מה טעם לתת תואר זה לפקיד במשרד התשלומים שאינו מסכן את חייו בדומה לאלה של החייל הקרבי?

החייל המודרני צריך להיות בעל השכלה, תושיה, אומץ לב, סבילות, וזאת ברמה גבוהה מאוד. לא לכל אדם יתרונות אלה, ועל-כן ברור שלא כל אדם זכאי להשתתף בכוח הקרבי של כוחות היבשה, ואולם במצב הדברים הנוכחי, כשבשירותים מנהלתיים החיים הם נוחים יותר, ההסתכנות מועטה, המדים — אותם מדים, העליה בדרגה מהירה יותר ואינה עומדת בשום פרופור-ציה לחרגות בשדה, מה ימשוך אנשים להתנדב לכוח הקרבי?

הכוח הקרבי, כאשר יקום כהלכה, יקיים

מסורת קרבית עשירה אשר תמשוך מתנדבים רבים. רמת האימונים בו תהיה גבוהה מאוד ואלה אשר לא יתאמנו כהלכה, יוצאו מתוך החיל הלוחם. החייל הלוחם צריך לקבל שכר נוסף הן בעד שירות בחיל והן עבור הסתכנות בזמן שלום ובזמן מלחמה.

על כוח לוחם זה להרגיש שהוא חורג-מגדר הרגיל, ועל העם להתייחס אליו בתור כזה, ולא כאל "בשר תותחים", אשר אין איש נותן לבו עליו, על חייו הקשים ועל המכשולים אשר הוא נתקל בהם בשדה-הקרב ובמחנה האימונים.

אין הכונה לפגוע בערכם של שירותי האפס-נאות והמנהלה ולחטויד תלילה מכבודם. מטרת דברים אלה היא רק להרים ולרומם את כבודו של החיל היבשתי הלוחם.

אם תוחדר הרוח הנכונה אפשר לקוות שחלק מאלה אשר אינם משתייכים על הכוח הלוחם של היבשה יבקשו לעבור אליו דוקא, כי הן לא כל המשרתים את חיל-היבשה ישתייכו אליו.

אם ימצא גורם אשר ימשוך אנשים צעירים לחיל הלוחם היבשתי, יוכל הצבא לקבל חומר אנושי פעל איכות גבוהה. לדעתי הכרחי להקים את הכוח הלוחם היבשתי, ולקרוא לו בשמו הנכון, כי אז גם יקבל את כל המגיע לו, את כל הצרכים אשר יעזרו לו להשיג את הרמה הנאותה.

אנו עומדים עתה בבנין צבאנו מחדש. עתה קיימת אפשרות זו של הקמת חיל לוחם יבשתי, אשר ימשוך אליו אנשים מוכשרים לא פחות מאשר חילי-הים או חיל-האוויר.

דוהם

על המשמעת וחינוך החייל

איתנה, כיון שבלי משמעת זו לא יכול הצבא להגן על הדמוקרטיה.

עיקר חשוב בחיזוק המשמעת וחינוך החייל הם היחסים האישיים בין המפקד והחייל הן בשעת מילוי התפקיד והן, ובעיקר, בשעות הנופש. על המפקד לגלות ענין בדאגותיה, צרותיו ושמחותיו של החייל. טוב שהמפקד משוחח עם החייל בשעות הפנאי על נושאים כלליים ופרטיים. החייל המודאג צריך לקבל עידוד ועצה מהקצין. בשעת שמתה

ידוע לנו מההיסטוריה, שכל צבא שהתארגן לשם הגנה על מדינה חדשה, לא היתה בו משמעת חזקה במיוחד. הרגשת הלאומיות וההכרה הטבעיים בכל החיילים — הם שעמדו לו לצבא ועזרו לו לנצח. אולם כשהמדינה החדשה וצבאה עברו לחיי שלום, מיד נתגלה הצורך לאחוז באמצעים, כדי להשליט את המשמעת הצבאית. ארצנו היא דמו-קרטית וכן צריך להיות גם צבאנו. אך יחד עם זה צריך צבא כזה להיות מושתת על משמעת

אינה צבאית במידה מספקת. היא מתקבלת כעין בקשה או אפילו פיתוי. אין לסבול דברים אלה בצבא סדיר, שהרי אזי הופכת הפקודה לזיכרון, ונוצר מצב של אסיפה כללית.

המפקדים דורשים מעט מדי מעצמם, וממפקדי-המשנה שלהם. לעתים קרובות המפקדים הנם חברים טובים, והמפקד הגבוה לא ידרוש בתוקף מחברו הנמוך בדרגה, וכן לא יתבעו לדין אם הלה עשה מעשה שלא כשורה. אם נמשיך בצורה זו יקשה לנו להגיע למצב של צבא סדיר אמיתי.

יחד עם החובה, שה' מפקד יהיה לחייל כאב חבר, יועץ ומדריך — הרי בזמן התפקיד חייב הוא להיות מפקד ממש, מופת להתנהגות — בזמן מילוי התפקיד ואחריו. ע"י כך תעלה האוטוריטה שלו לדרגה גבוהה.

קיימת נקודה אחת בעונשים שיש להפסיקה, ומיד: — כונתי לעונש של שמירה נוספת או עמידה נוספת במשלטים. הדבר אינו נכון, ותור צאותיו לגבי היחידה פסולות. יש להקפיד על האוירה ששמירה ועמידה במשלטים זהו תפקיד כבוד לגבי החייל.

הדברים שנאמרו לעיל נובעים מנסיוני כקצין במשך שנים רבות בחו"ל, וכן מנסיוני הקצר בארץ. איננו רוצים לבנות את צבאנו על יסודות של צבא זה או אחר. עלינו לבחור את התכונה הטובות של כל צבאות העולם ולהתאימן למסגרת צבא-ההגנה-לישראל.

מפקדים בכל הדרגות חייבים ללמוד יום-יום, ולהרחיב את ידיעותיהם התיאורטיות והמעשיות, כי החיים זורמים והטקטיקה משתנית והולכת.

מכם קובלסקי

המ. מ. למתווכים בלבד בק המפקד הגבוה יותר ובין הטוראי. המפקד הנמוך צריך להיות גורם אשר בסמכותו לקבוע דברים לגבי אנשיו ולעזור להם בעצה ובמעשה.

נעים לחייל לשתף בק גם את חבריו, ובעיקר את מפקדיו.

*

לפי הסדרים הנוכחיים בצבאנו רשאי לשפוט את החייל רק מפקד הפלוגה. מפקד מחלקה ומפקד כיתה אין להם כל זכויות-שיפוט, על-אף שיש להם זכות לפקד; כתוצאה מזה הננו מתעלמים מעבירות קטנות. אם נשים לב לקטנות והן תגררונה עונשי-שים — נשיג הרבה לחיזוק המשמעת. בפגיעות-משמעת קטנות כאלו (למשל: חייל שבא למסדר בלתי מגולה, בנעלים בלתי מצוחצחות או איהר למסדר וכו') צריך לעסוק מפקד בעל דרגה נמוכה. לפעמים אין כל צורך להטיל עונש על עבירה מסוימת. קורה, שאחרי שיחה בין המפקד והחייל מכיר האחרון בעבירתו יותר מאשר אחרי ריצוי עונו בבית-הסוהר. כמובן, שהגישה צריכה להיות שונה לגבי כל חייל וחייל. את העונש שהוטל על חייל יש לפרסם לא רק בפקודה אלא גם במיסדר, ואז יבין כל חייל מה גרם העברייק ומה העונש שגורר אחריו. בלי הסברה כזאת יפרש כל חייל את המקרה כפי ראות עיניו ויתכן שיבינו זאת בצורה לא נכונה. מטרתנו היא, שעל החייל ישפיע לא העונש כשלעצמו, אלא שישפיעו עליו אנשי יחידתו ודעת הכלל.

השיטה הנוכחית, שלכל חייל ישנה זכות בחירה להישפט בפני המ"פ או המג"ד אינה נכונה. אם חייל עבר עבירה בתוך הפלוגה — עליו להישפט בה. ורק במקרים בהם עבר החייל עבירה חמורה צריך המשפט לעבור למג"ד. קרה מקרה חייל דרש להישפט בפני המג"ד, אולם כיון שהמג"ד אינו יכול לערוך משפטים כל יום, עבר שבוע עד שדינו נתברר. במשך שבוע זה המשיך החייל בסי-רובו לציית לפקודות מפקדיו בחכותו למשפט. מובן, שהדבר השפיע לרעה על החיילים האחרים.

בדברנו על המפקדים מכל הדרגות, ראוי לציין שיש ביניהם מספר לא קטן המסתגלים, לדעתי, לחייה-צבא באיטיות רבה מדי. הם קשורים עדיין בהרגלים רבים מזמני המחותרת. הפקודה הנמסרת עלידם איננה ברורה ומובנת למדי, וגם צורתה

הערת המוערכת: — נקודה חשובה במכתבו של מ. ק. הן הצעותיו להגביר את האוטוריטה של המפקד הנמוך בין אנשיו. רבים תוראים צורך להרהר אחרי תהליך, שהחל מאז היציאה מן המחותרת, של הפיכת המ. כ., ואף